

**ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI
GOSPODARCZEJ PRYZNANE
BEZROBOTNYM PRZEZ
POWIATOWY URZĄD PRACY
W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM**

W LATACH 2018-2019

RAPORT Z BADAŃ

KWIECIEŃ 2022

**OPRACOWANIE:
MONIKA MYŚLIWIEC MAREK PŁACZEK**

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	2
II.	WODZISŁAWSKI URZĄD PRACY WSPOMAGA TWORZENIE FIRM	3
III.	CECHY EFEKTYWNEGO PRZEDSIĘBIORCY	9
IV.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	14
V.	WNIOSKI	23
VI.	NIEPRZECIĘTNI PRZEDSIĘBIORCY – HISTORIE SUKCESU	25
	Aldona Socha	27
	Monika Wnuk	29
	Miłosz Nosiadek	31
	Maria Waler	33
	Mateusz Kojzar	35
VII.	PODSUMOWANIE	37
	Bibliografia	39
	Spis ilustracji	39

I. WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim oprócz różnych form aktywizacji osób bezrobotnych takich jak: prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, prace społecznie użyteczne, zapewnia również specyficzną pomoc i aktywizację w formie przyznania środków na rozpoczęcie jednoosobowej działalności gospodarczej. Specyfika tej pomocy polega na tym, że osoby ubiegające się o nią muszą wykazać się inicjatywą. Jest rzeczą oczywistą, że logika tej pomocy różni się od innych form tym, że nikt nie jest zobowiązany do jej przyjęcia. Wręcz przeciwnie, skorzystanie z niej wymaga starannego przemyślenia wielu czynników, które będą *decydowały o decyzji założenia firmy*¹.

Z jednej strony liczą się predyspozycje osobowościowe samego kandydata na przedsiębiorcę, z drugiej – jakość pomysłu wyrażająca się jego oryginalnością i optymalnym dostosowaniem do potrzeb klienta. W dobie rynku konsumenta, nasyconego produktami i usługami, wydaje się to podstawowym warunkiem powodzenia działań biznesowych.

Każda osoba bezrobotna może skorzystać z usług doradców zawodowych w zakresie określenia zainteresowań zawodowych, jak również określenia predyspozycji. Należy jednak pamiętać, że ostateczna decyzja o ubieganiu się o dotację zawsze leży po stronie zainteresowanego².

W marcu 2022 roku przeprowadzono badania ankietowe osób, które otrzymały dotacje w latach 2018-2019. Badanie objęło 201 respondentów na łączną liczbę 259 beneficjentów dotacji. Celem badania było poznanie losów, kondycji i planów firm założonych w wyżej wymienionym okresie.

¹ Szapiro T. Co decyduje o decyzji, Warszawa 1993.

² Wierzbicki A. Teoria i praktyka wspomagania decyzji, Warszawa 2018.

II. WODZISŁAWSKI URZĄD PRACY WSPOMAGA TWORZENIE FIRM

Własna firma staje się współcześnie coraz atrakcyjniejszą formą realizacji kariery zawodowej. W kategoriach indywidualnych daje szansę samodzielności działania oraz urzeczywistnienia planów i marzeń. Z perspektywy społecznej jest drogą do nowych produktów i usług, tworzenia nowych miejsc pracy oraz podnoszenia ogólnego dobrobytu. Utworzenie przedsiębiorstwa, dla osób o predyspozycjach przedsiębiorczych, jest szansą uniknięcia frustracji poszukiwania pracy najemnej oraz próbą podjęcia życiowej przygody³.

Poniżej przedstawione zostały najczęstsze powody podejmowania decyzji o założeniu własnej działalności gospodarczej.

Wykres 1. Powody podejmowania własnej działalności gospodarczej

Osoba podejmująca aktywność biznesową musi być maksymalnie zmotywowana i zdeterminowana. To jest konieczny, niezbędny warunek wstępny, jednakże niewystarczający dla założenia firmy.

Osoba decydująca się na własny biznes musi posiadać obiektywne przesłanki do jego rozpoczęcia takie jak : kwalifikacje, doświadczenie, umiejętności i własne

³ Kolenda E. Poradnik dla osób poszukujących pracy .Własna firma krok po kroku, Łódź 2009

środki, które pozwolą jej wziąć odpowiedzialność za swoje relacje z klientem i ich stabilizację. We współczesnej gospodarce jest to konieczne dla powodzenia firmy.

Badania ankietowe wykazały, iż największą motywacją dla respondentów okazały się poczucie niezależności i chęć realizacji marzeń, inne przyczyny – chociaż obecne – miały mniejsze znaczenie. Motywacja ta występowała niezależnie od profilu rozpoczynanej działalności, płci, wieku czy wykształcenia badanych. Przejawiała się w sformułowaniach z ankiet: „krok do przodu”, „być na swoim”, „pasja”, „ambicja zrobienia czegoś po swojemu”, „pracować na siebie”.

Najczęściej osoby podejmowały działalność w branży związanej z posiadanym doświadczeniem zawodowym, motywując to często brakiem docenienia przez pracodawcę lub brakiem możliwości rozwoju.

Niezbędnym elementem otwarcia każdej działalności gospodarczej jest posiadanie zaplecza finansowego. Urząd pracy wychodzi naprzeciw bezrobotnym, którzy mają pomysł i potencjał do samozatrudnienia, lecz brakuje im kapitału.

Starosta ze środków Funduszu Pracy może przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Wysokość przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa powyżej jest przyjmowana na dzień zawarcia umowy z bezrobotnym.

Poniższa grafika przedstawia maksymalną kwotę dotacji jaką Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim przyznawał w latach 2018-2019.

Infografika 1. Maksymalna wysokość dotacji w poszczególnych latach

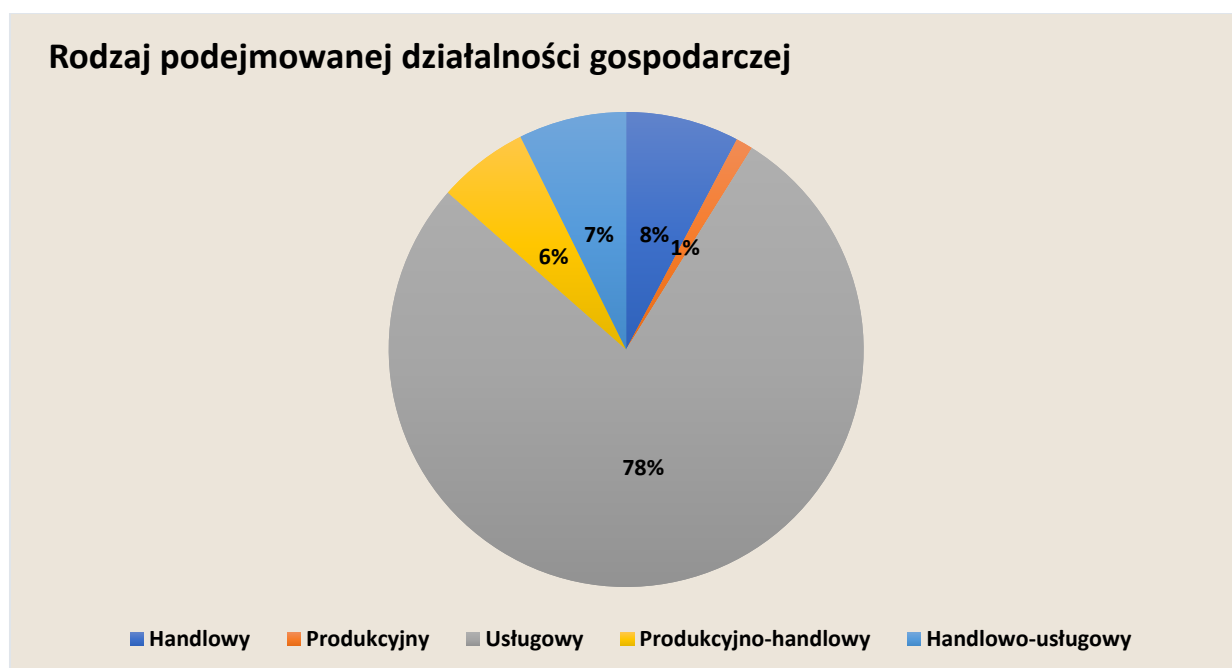
Wnioski o dofinansowanie są szczegółowo analizowane pod względem poprawności formalnej i merytorycznej. Ilość wniosków odrzuconych jest niewielka. W latach 2018 – 2019 spośród wszystkich złożonych wniosków dotację otrzymało łącznie 259 osób.

Infografika 2. Liczba i wartość przyznanych dotacji przez Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim w latach 2018-2019

Zważywszy na liczbę udzielonych dotacji należy uznać, że były one dla osób bezrobotnych atrakcyjną formą aktywizacji i planowania swojej przyszłości zawodowej. Służyły im jako samodzielne lub częściowe źródło finansowania ich pomysłu na biznes. Z przyznanych jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej może być finansowane uruchomienie działalności produkcyjnej, usługowej, rzemieślniczej lub handlowej.

Podział przyznanych dotacji ze względu na profil działalności przedstawia poniższy wykres.

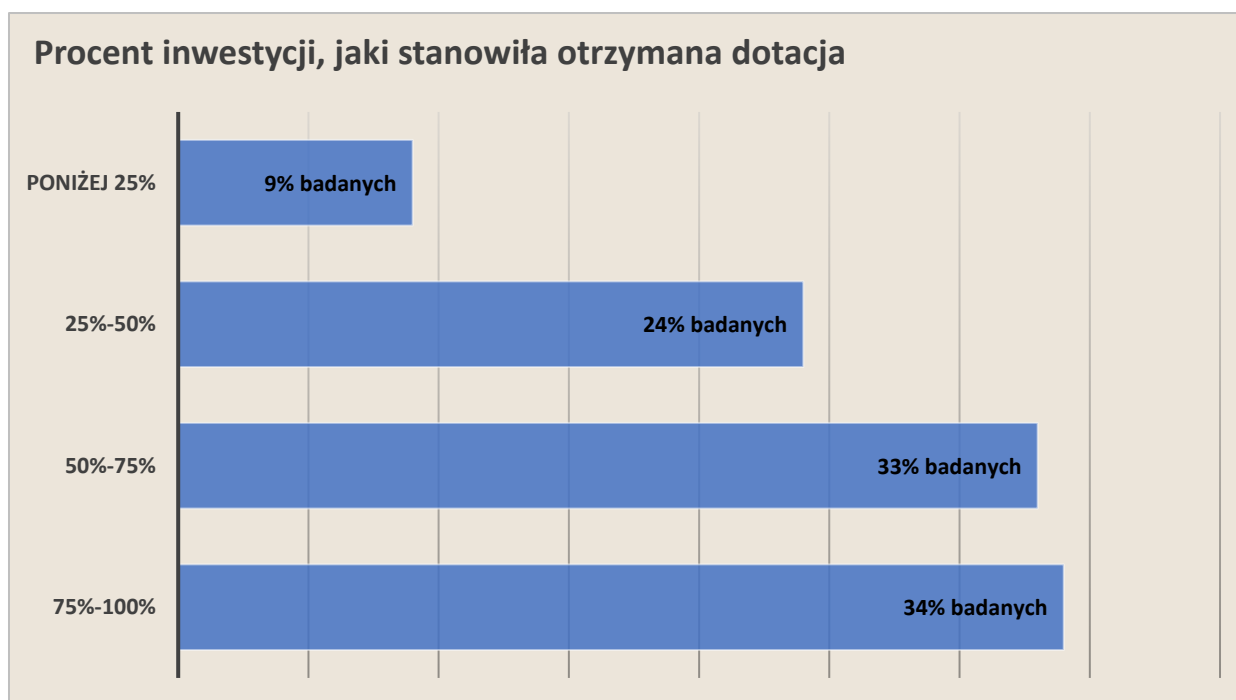

Wykres 2. Podział dotowanych działalności ze względu na profil

Przedstawiony podział dotowanych przedsiębiorstw ze względu na profil działalności przedstawia ogólny trend gospodarczy zwiększania się udziału usług wśród innych sektorów. Jest to związane z gospodarką usług i obsługą potrzeb klientów indywidualnych w najróżniejszych dziedzinach.

W warunkach lokalnego rynku dominowały przedsiębiorstwa z zakresu usług budowlanych (w tym instalacyjnych), mechaniki pojazdowej, kosmetycznych, fryzjerskich i związanych z usługami informatycznymi. Zgodnie z ogólnymi tendencjami gospodarczymi lokalny rynek zdominowany jest przez profil usługowy.

Szczegółowy udział procentowy otrzymanej dotacji w całości inwestycji przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Procent inwestycji, jaki stanowiła otrzymana dotacja

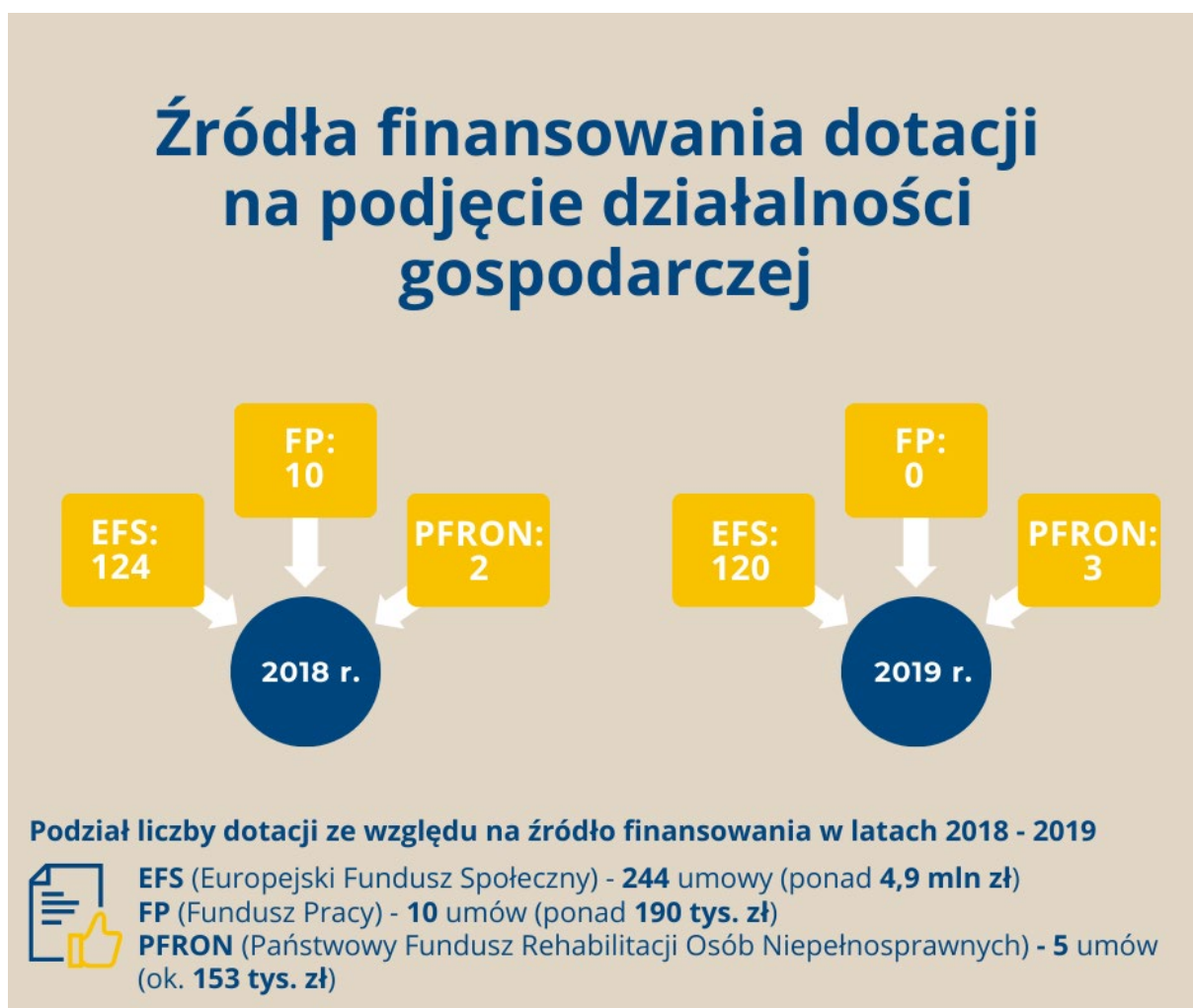
Podczas rozmów telefonicznych większość osób wyrażała zadowolenie z faktu otrzymania dotacji. Bardzo dobrze oceniano współpracę z urzędem, sposób obsługi przez pracowników merytorycznych, jasność zasad i reguł.

Zdecydowana większość ankietowanych przyznawała, że otrzymana dotacja stanowiła co najmniej 70% wszystkich wydatków związanych z założeniem własnej firmy.

6% badanych wskazało, że z dotacji sfinansowało całość wydatków. Dotyczyło to firm z branży kosmetycznej, edukacyjnej (nauka języków obcych), krawieckiej i handlowej.

Mniej niż 50% wydatków dotacja pokryła w branżach: gastronomicznej, budowlanej, mechaniki pojazdowej, fryzjerskiej, reklamowej i florystycznej, tzn. w dziedzinach, gdzie wymóg własnych inwestycji jest szczególnie wysoki lub był związany z nowymi inwestycjami w budynki lub warsztaty.

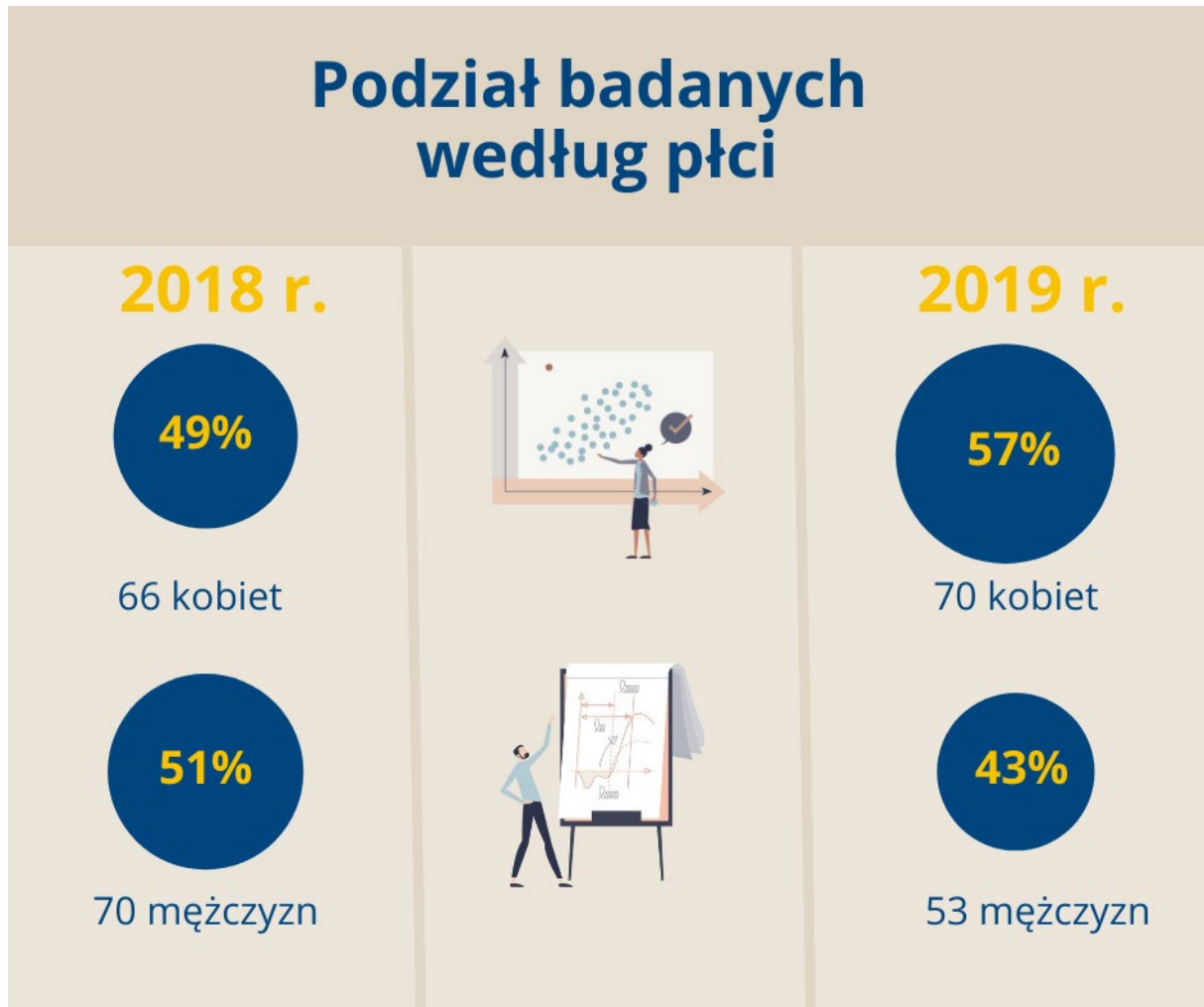
Szczegółowy udział poszczególnych źródeł finansowania dotacji przedstawia poniższa ilustracja.

Infografika 3. Źródła finansowania dotacji na podjęcie działalności gospodarczej

III. CECHY EFEKTYWNEGO PRZEDSIĘBIORCY

Cechy demograficzne, takie jak płeć, wiek, wykształcenie czy cechy osobowości nie są jedynymi determinantami powodzenia nowo utworzonej firmy na rynku. Sukces jest wypadkową wielu czynników.

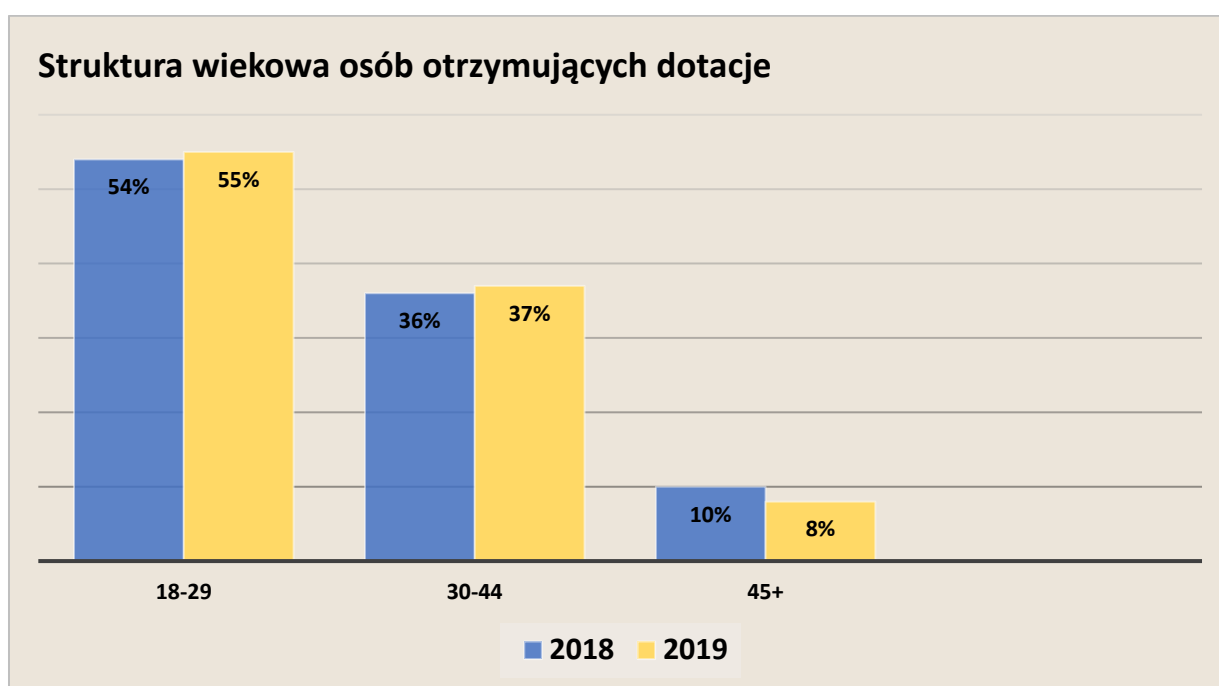
Infografika 4. Podział badanych według płci

Badania ankietowe nie wykazały szczególnych zależności jeżeli chodzi o korelacje liczbowe pomiędzy płciami, w poszczególnych badanych latach udziały płci zmieniały się (2018 - minimalnie większą ilość wniosków złożyli mężczyźni, w 2019 większość kobiety). Jednak należy pamiętać, że kobiety stanowią większość zarejestrowanych – ich aktywność należy więc ocenić jako niższą.

Strukturę wiekową dotowanych przedsiębiorców przedstawia poniższa tabela.

Wiek	2018	2019
18-29	74	67
30-44	49	46
45+	13	10

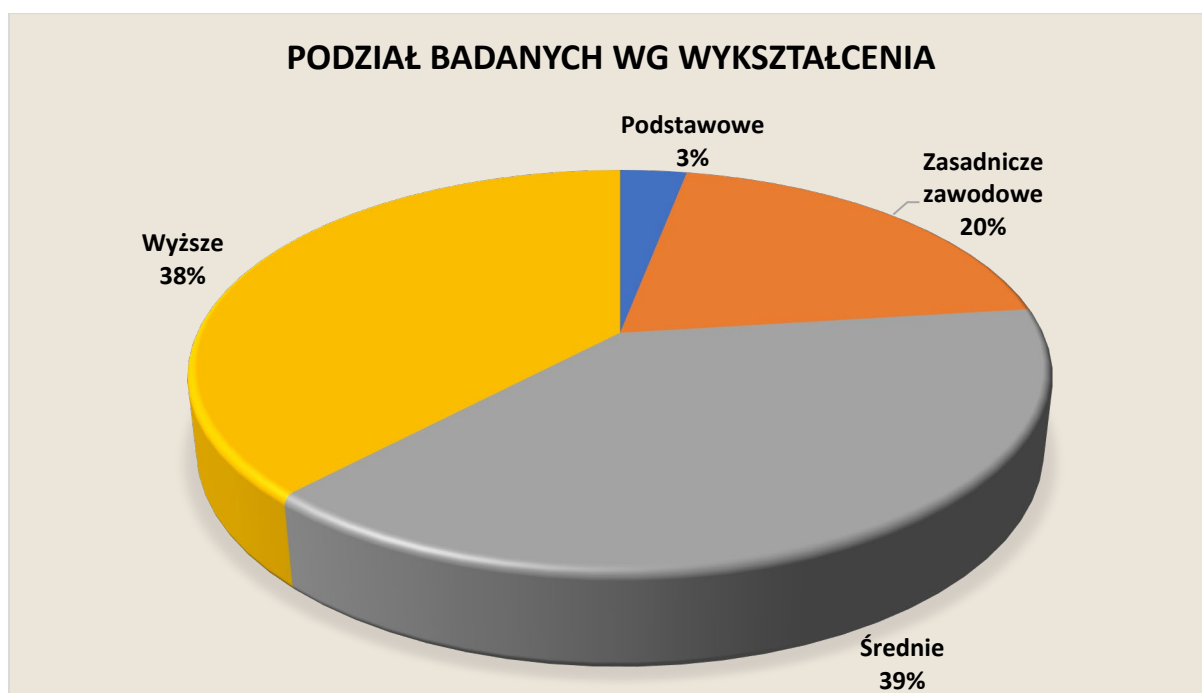
Tabela 1. Struktura wiekowa przedsiębiorców

Wykres 4. Podział osób otrzymujących dotacje na podjęcie działalności gospodarczej ze względu na wiek

Wśród przedsiębiorców przeważają osoby młode pomiędzy 18 a 29 rokiem życia. Struktura wiekowa nie jest jednorodna, z dotacji korzystają również osoby starsze, co z kolei wiąże się z ich większym doświadczeniem i co za tym idzie większą ostrożnością w podejmowaniu decyzji.

Potwierdzają to wyniki badań ankietowych, wraz z wiekiem zmniejsza się udział procentowy osób decydujących się na własną działalność.

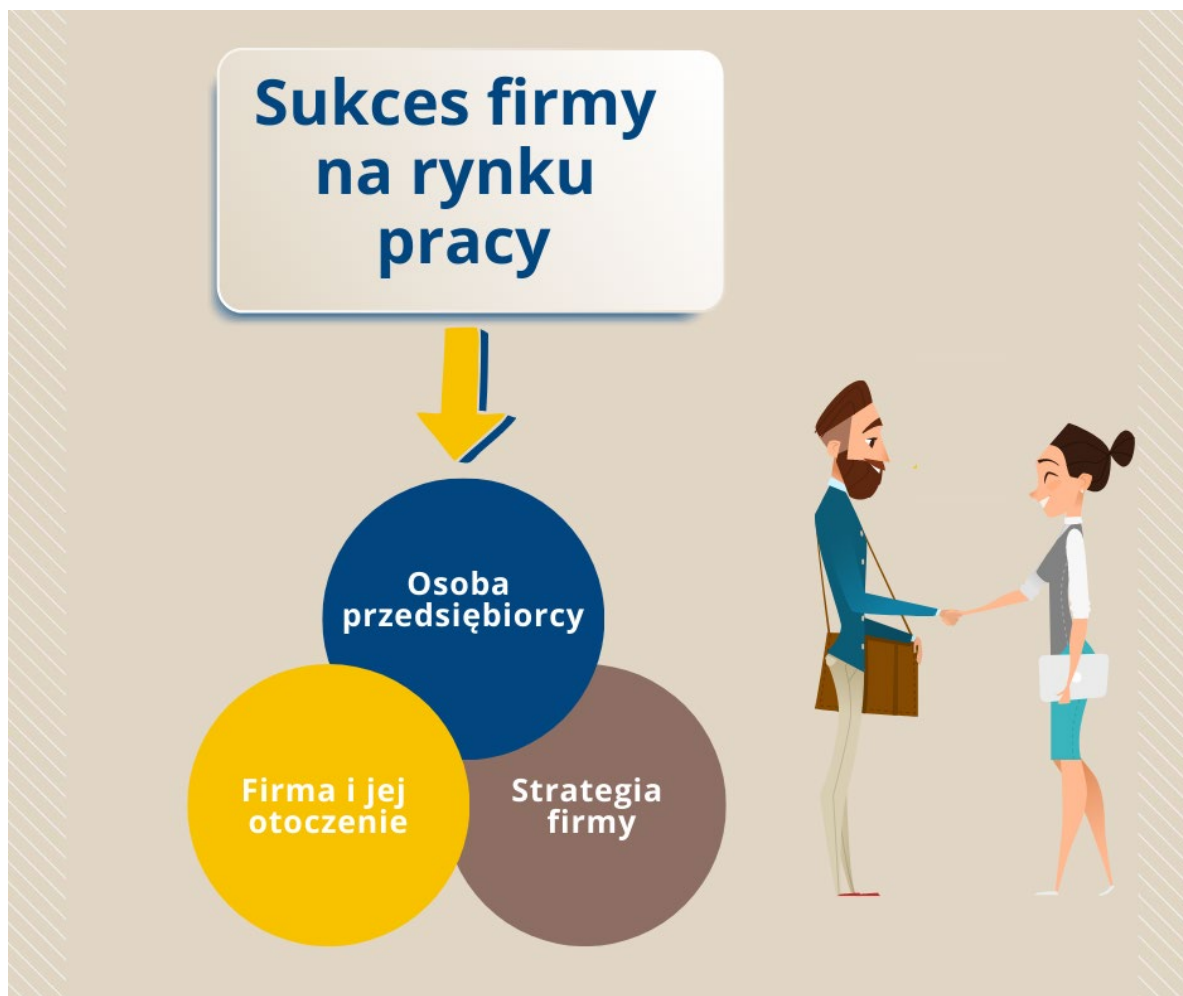
Wykres 5. Podział badanych ze względu na wykształcenie

Wykres ukazuje sytuację, w której wraz z większym wykształceniem osoby częściej zakładają własną firmę. Zdecydowana większość przedsiębiorców posiadała wykształcenie średnie lub wyższe. Wykształcenie wyższe miało znaczenie w sytuacjach, gdzie zawód wykonywany z definicji wymaga ukończenia studiów (adwokaci, radcy prawni, architekci, fizjoterapeuci, dentyści itp.)

Odwaga, pasja i kreatywność – to cechy najbardziej pożądane u przyszłych przedsiębiorców. Własny biznes to marzenie wielu, jednak nie każdy dysponuje kapitałem, aby założyć firmę, a potem determinacją, by wyprzedzać, a nie gonić konkurencję.

Umiejętność wyznaczania celów w życiu zawodowym to jeden z warunków osiągnięcia sukcesu. Aby świadomie podejmować decyzje trzeba znać swoje możliwości, mocne i słabe strony. Dlatego osoby, które myślą o otwarciu własnej firmy powinny rozpoznać swój potencjał. Pomocą w tym zakresie służą doradcy zawodowi, którzy orientują się w trendach rynkowych, a także mają do dyspozycji pakiet profesjonalnych narzędzi do diagnozy preferencji zawodowych.

Osiągnięcie sukcesu zależy w dużym stopniu od predyspozycji, a także od motywacji do prowadzenia własnej firmy. Łatwiej jest z pewnością osobom otwartym, kreatywnym, komunikatywnym, pracowitym i zdecydowanym.

Infografika 5. Czynniki determinujące sukces firmy na rynku

Ważne są takie cechy jak:

- konsekwencja
- elastyczność
- umiejętność współdziałania
- pomysłowość
- inicjatywa
- spostrzegawczość
- zdolność przewidywania rozwoju sytuacji
- zdolność do podejmowania skalkulowanego ryzyka

Współczesny rynek pracy wymaga ciągłego podnoszenia kompetencji, dostosowywania się do trudnych sytuacji oraz gotowości na zmianę. Taka postawa pozwala przetrwać nowym firmom na rynku i co najważniejsze – w poczuciu spełnienia, niezależności i satysfakcji z wykonywanej pracy.

Tabela 2. Zestawienie cech sprzyjających i utrudniających działania przedsiębiorcze⁴

CECHY UTRUDNIAJĄCE	KATEGORIE OGÓLNE	CECHY UŁATWIAJĄCE
<ul style="list-style-type: none"> • liczenie głównie na opiekę i oparcie u innych osób • uległość • odrzucenie i izolacja • usprawiedliwianie siebie za brak sukcesów 	Potrzeby fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • tendencje do dominowania • skłonność do wyczynu i posiadania • dążenie do własności i autonomii • orientacja na osiągnięcie sukcesu i władzy
<ul style="list-style-type: none"> • lęki • niechęć, bojaźń zamiast samodzielności • chęć utrzymania tego co się posiada a nie jego pomnażania 	Motywacja	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność przezwycięzania lęków i depresji oraz różnych zagrożeń • tendencje do powiększania stanu posiadania • orientacja na osiągnięcia i sukces • motywy „bycia przedsiębiorczym”
<ul style="list-style-type: none"> • trudności w podejmowaniu decyzji • chwiejność • „wyuczona bezradność” 	Decyzje	<ul style="list-style-type: none"> • zdecydowanie • decyzje adekwatne do sytuacji, • konsekwencja
<ul style="list-style-type: none"> • unikanie sytuacji i decyzji obciążonych ryzykiem 	Ryzyko	<ul style="list-style-type: none"> • traktowanie sytuacji ryzykownych jako szans na sukces • podejmowanie decyzji obciążonych ryzykiem
<ul style="list-style-type: none"> • brak odporności psychicznej • niski próg stresu i frustracji 	Sukces i niepowodzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odporność psychiczna • wysoki próg stresu i frustracji • umiejętność działania w sytuacjach trudnych
<ul style="list-style-type: none"> • postawa zachowawcza • konformizm • brak zdolności twórczych 	Innowacyjność i twórczość	<ul style="list-style-type: none"> • postawa pionierska • zdolności twórcze • pomysłowość • wyobrażenia intuicja
<ul style="list-style-type: none"> • introwersja • trudności w kontaktach i współpracy • brak zdolności przywódczych 	Współpraca	<ul style="list-style-type: none"> • ekstrawersja • zdolności przywódcze • twórcze kierowanie • zaufanie u innych • umiejętności negocjacji i mobilizowania innych
<ul style="list-style-type: none"> • lęki i obawy • lenistwo • pesymizm 	Barieri	<ul style="list-style-type: none"> • optymizm i aktywność • znajomość siebie
<ul style="list-style-type: none"> • melancholik 	Temperament	<ul style="list-style-type: none"> • sangwinik • duża energia i zrównoważenie

⁴ Encyklopedia Biznesu, Fundacja Innowacja, Warszawa 1995

IV. UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Założenie własnej firmy zawsze wiąże się z ryzykiem. Nikt nie ma gwarancji, że wszystko pójdzie po jego myśli i działania zakończą się sukcesem. Na początku małe zyski mogą powodować frustrację, pojawia się wiele nieprzewidzianych problemów. Zdarza się, że przedsiębiorcy zniechęceni niepowodzeniami rezygnują z prowadzenia własnej działalności. Wyniki badań statusu działalności zawarte są w poniższej tabeli oraz na wykresie.

Czy działalność nadal istnieje?	Rok otwarcia		
	2018 r.	2019 r.	Razem
NIE	21	7	28
TAK	95	97	192
ZAWIESZONA	23	16	39
Razem	136	123	259

Tabela 3. Status działalności gospodarczej – czy nadal jest prowadzona?

Wykres 6. Status działalności gospodarczej – czy nadal jest prowadzona?

Statusy działalności gospodarczej stwierdzano na podstawie wpisów w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, a rozmowy telefoniczne z przedsiębiorcami dodatkowo naświetlały ich aktualną sytuację.

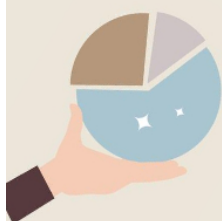
Należy zaznaczyć, że szczegóły wpisów obejmowały bardzo różne historie działań gospodarczych. Większość firm nigdy nie zawieszała działalności, część zawieszała (nawet wielokrotnie), zwłaszcza w przypadku sezonowości popytu. Skutkiem tego niektóre firmy są aktywne po wznowieniu działalności.

Infografika 6. Likwidacje firm z podziałem na branże

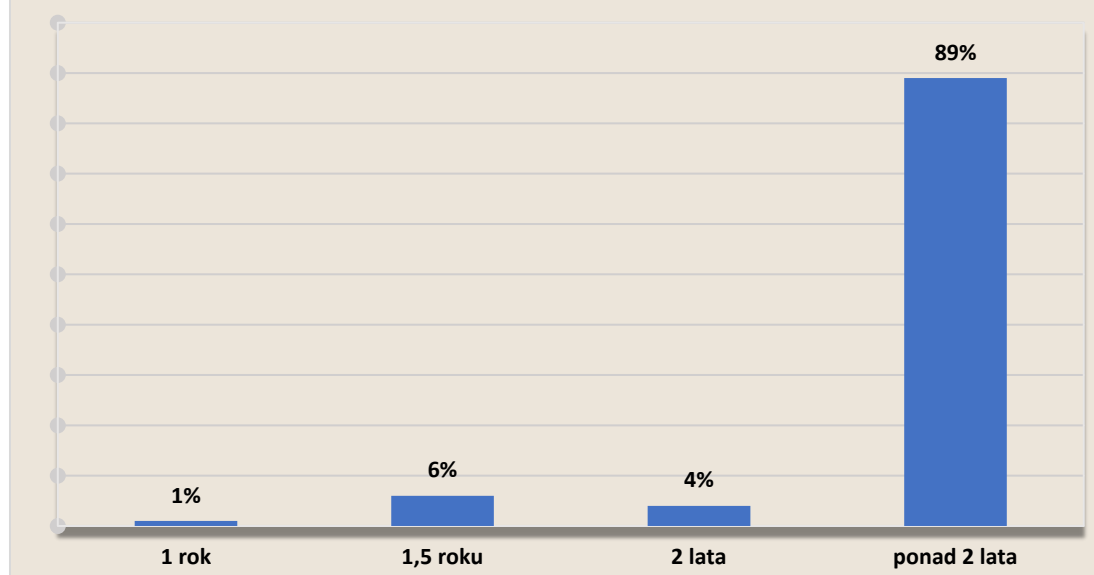
Czas prowadzenia działalności gospodarczej firm zlikwidowanych

1 - 1,5 roku	➔	8 firm
1,5 do 2 lat	➔	3 firmy
2 do 3 lat	➔	11 firm
powyżej 3 lat	➔	6 firm

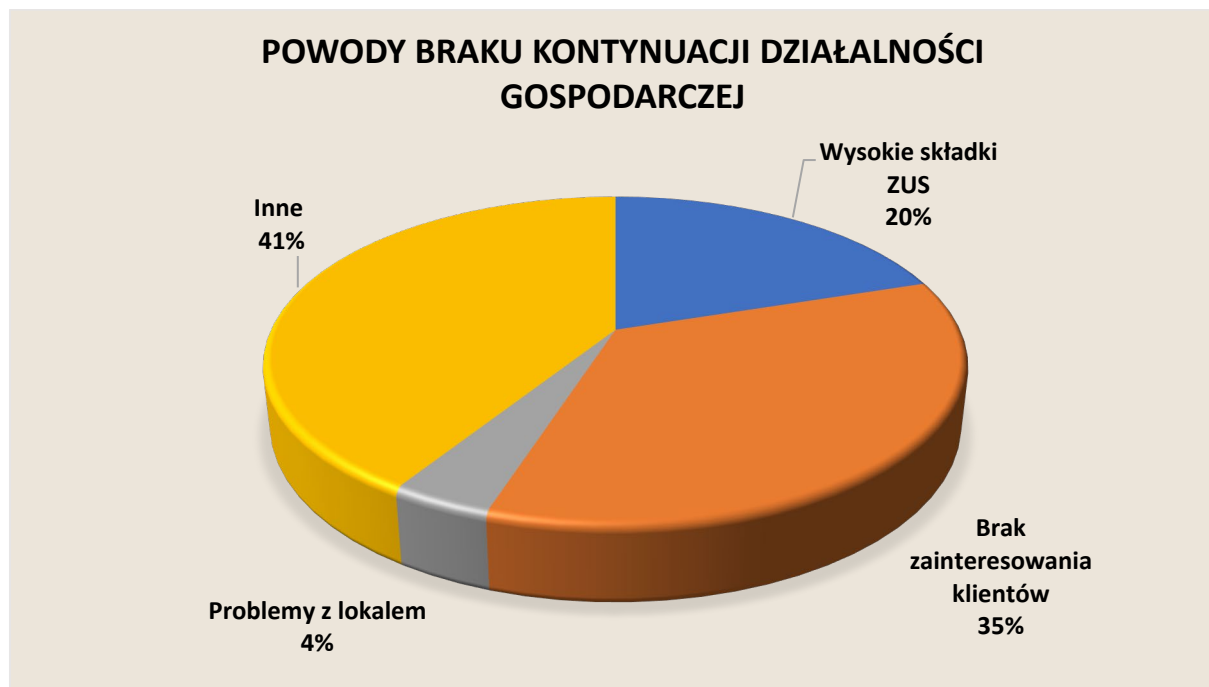
Infografika 7. Czas prowadzenia działalności gospodarczej w firmach zlikwidowanych

Okres prowadzenia działalności wszystkich firm

Wykres 7. Okres prowadzenia działalności gospodarczej wszystkich firm

Jednym z kluczowych kryteriów w ocenie stabilności firm jest okres ich działania. Jest on sprawdzianem skuteczności wdrożonych rozwiązań i wskaźnikiem powodzenia w biznesie.

Wykres 8. Powody zamknięcia lub zawieszenia firmy

Kategoria „inne” okazała się najbardziej pojemną wśród przyczyn braku kontynuacji działalności. W jej obrębie najczęściej wymieniano:

- przyczyny losowe (rodzinne, zdrowotne)
- przeprowadzki,
- wyjazdy za granicę,
- macierzyństwo,
- sprawowanie opieki nad osobą zależną,
- rozpoczęcie edukacji,
- brak prawa jazdy,
- otrzymanie lepszej oferty pracy,
- problemy z płatnościami kontrahentów,
- sezonowość popytu,
- złe decyzje zakupowe,
- zbyt mała reklama firmy.

Następne w kolejności przyczyn braku kontynuacji działalności był zmniejszony popyt konsumencki, przede wszystkim w tym kontekście wskazywano

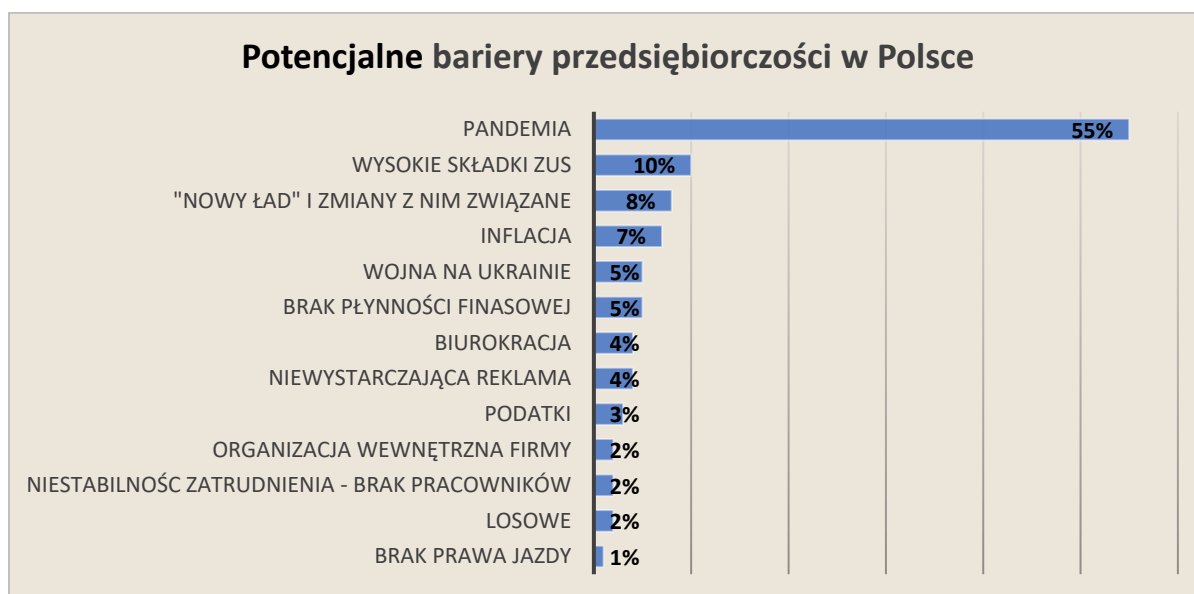
na pandemię. Kolejną kategorią to wysokie składki społeczne, w większości wskazywano tu na przejście na tzw. pełny ZUS.

Otwieranie i prowadzenie własnej firmy według $\frac{3}{4}$ respondentów wiąże się z napotykaniami wielu przeszkód, barier i problemów.

Wykres 9. Trudności przed i po otwarciu działalności gospodarczej

Potencjalne bariery w rozwoju przedsiębiorczości przedstawione zostały poniżej:

Wykres 10. Potencjalne bariery przedsiębiorczości w Polsce ze względu na ich uciążliwość w prowadzeniu działalności gospodarczej

Pomimo wspomnianej już atrakcyjności prowadzenia działalności gospodarczej jest rzeczą oczywistą, że istnieje „druga strona medalu”, którą w dyskusjach na ten temat najczęściej określa się jako bariery i przeszkody.

Napotykanne przeszkody, które sygnalizowali przedsiębiorcy można podzielić na typowo zewnętrzne (niezależne od nich), sytuacyjne (problem z płatnościami od kontrahenta), wewnątrzfirmowe (organizacja, braki kadrowe) i losowe.

Najbardziej uciążliwą barierą w bieżącej działalności okazała się dla przedsiębiorców pandemia. Inne czynniki np. typowo ekonomiczne (podatki, ZUS, „Nowy Ład”, inflacja) nawet traktowane łącznie, nie miały już takiego znaczenia.

Respondenci podkreślali, że „Tarcza Antykryzysowa” ochroniła firmy przed skutkami pandemii. Biznes przetrwał najgorsze dzięki wsparciu finansowemu i determinacji przedsiębiorców.

5% badanych zgłosiło wzrost przychodów w dobie pandemii

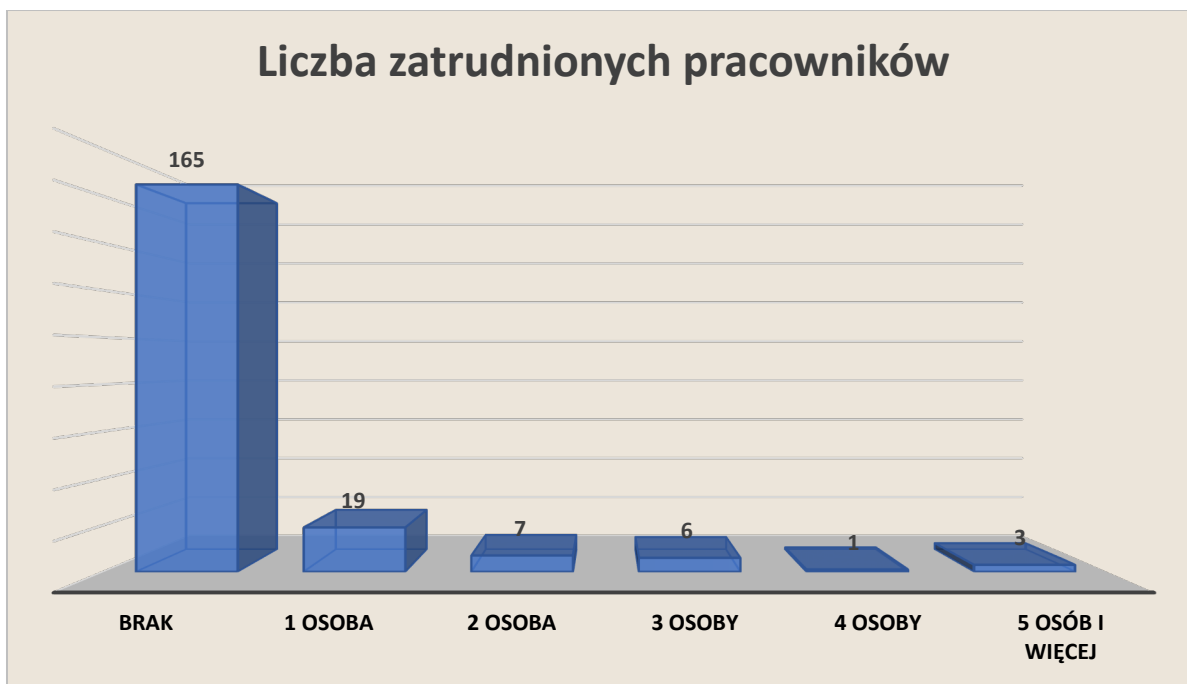

Infografika 8. Zgłaszany wzrost przychodów w dobie pandemii

Wskazana grupa badanych osób zadeklarowała, że nie tylko nie straciła na pandemii, ale gospodarczo zyskała. Sytuacja ta dotyczyła kilku zakładów krawieckich (szycie maseczek) i sprzedawców internetowych (odzież, kosmetyki).

Niektórzy przedsiębiorcy potraktowali pandemię jako szansę na rozwój – zmianę układu sił na rynku, która pozwoliła zwiększyć udziały w sprzedaży i rozpoznawalność firmy.

Powyższe wskazuje nie tylko na dużą różnorodność czynników oddziałujących na firmy, ale również na ich nietypowe skutki.

Wykres 11. Liczba zatrudnionych pracowników

Z ogólnej liczby 201 badanych firm 36 zadeklarowało, iż zatrudnia osoby, przy czym uwzględniono formę umowy o pracę i umowy zlecenia.

Większość jednoosobowych podmiotów gospodarczych zatrudnia jedną osobę, co wydaje się charakterystyczne dla najmniejszych firm.

Niektóre rozwinęły się na tyle, że zwiększyły zatrudnienie ponad ten wymiar. Do liderów zatrudnienia na lokalnym rynku (więcej niż 5 osób zatrudnionych) należały firmy branży remontowo -budowlanej i gastronomicznej.

Wykres 12. Planowany wzrost zatrudnienia

Z ogólnej liczby badanych planowany wzrost zatrudnienia deklarowało 35 podmiotów, przy czym zgodnie z wynikami badań dominowały firmy z branży usług (31). W związku z niepewnością obecnej sytuacji (pandemia, wojna w Ukrainie) deklaracje te były raczej warunkowe, uzależnione od szeregu czynników: cen, kosztów, kwestii podatkowych, kadrowych, płynności finansowej, wreszcie popytu i podaży na usługi i produkty.

Przedsiębiorcy obawiają się podejmowania dodatkowych zobowiązań w trakcie obecnych kryzysów – pandemia, konflikt zbrojny w Ukrainie, rosnąca inflacja, brak dostępności surowców oraz nowe przepisy prawne. Po uspokojeniu sytuacji deklarują chęć współpracy z urzędem w wielu zakresach – głównie w formie wsparcia przy zatrudnianiu nowych pracowników.

V. WNIOSKI

1. Dotacje na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej przyznawane są od 2004 roku. Do końca 2019 roku skorzystało z nich 2155 osób. W latach kolejnych 2020-2021 – obciążonych sporym ryzykiem ze względu na pandemię – przyznano aż 227 dotacji. Łącznie do końca 2021 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim przyznał 2382 dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.
2. Dominującym profilem dotowanych działalności w latach 2018 -2019 są usługi.
3. Dotacja przyznawana przez urząd rzadko stanowiła 100% inwestycji, ale dla większości był to znaczny wkład na start.
4. 74% badanych do dnia dzisiejszego aktywnie prowadzi firmę, 15% zawiesiło działalność z zamiarem wznowienia, 11% osób zdecydowało o zamknięciu swojego biznesu.
5. 5% badanych zwiększyło przychody w dobie pandemii. Pandemia koronawirusa wymusiła na nich zmianę nawyków, dzięki czemu odkryli nowe możliwości.
6. Sytuacje, w których przedsiębiorcy są zobowiązani do zwrotu udzielonej dotacji są bardzo rzadkie i stanowią 1% wszystkich dotacji przyznanych w latach 2018-2019.
7. Większość osób, które otrzymały dotacje prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą. 80 % badanych przedsiębiorców nie zatrudnia pracowników. 10 % stanowią firmy zatrudniające 1 pracownika, 6% firm zatrudnia 2- 3 osoby, 4% firm zatrudnia 4 osoby i więcej.
8. 19% ankietowanych korzystało lub ma zamiar korzystać z innych form pomocy udzielonych przez urząd pracy. Większość przedsiębiorców obawia się zatrudniania nowych pracowników, nawet ze wsparciem, jakie mógłby udzielić urząd ze względu na zmienność przepisów prawa („Nowy Ład”) oraz aktualną sytuację na świecie – wojna w Ukrainie, gwałtowny wzrost cen towarów i usług, brak dostępności surowców – głównie metalicznych.
9. Sukces przedsięwzięcia jest wypadkową cech osobowościowych przedsiębiorcy otoczenia firmy i jej strategii.
10. Cechy sprzyjające przedsiębiorczości to pracowitość, konsekwencja, rozsądek, odwaga, otwartość, komunikatywność, kreatywność, elastyczność i optymizm.

- 11.** Do podjęcia działalności gospodarczej motywują: poczucie niezależności i chęć realizacji marzeń, możliwość wykorzystania doświadczenia zawodowego, poczucie niedocenienia przez wcześniejszego pracodawcę, brak możliwości zatrudnienia na etacie.
- 12.** Badani przedsiębiorcy często zgłaszali chęć zatrudnienia pracowników, jednak mała dostępność „fachowców” uniemożliwiała wzrost zatrudnienia. Braki kadrowe zgłaszane są szczególnie w zawodach czeladniczych (głównie budowlanych), a także wśród specjalistów z zakresu księgowości.
- 13.** Respondenci podkreślają, że „Tarcza Antykryzysowa” ochroniła firmy przed skutkami epidemii koronawirusa. Biznes przetrwał najgorsze dzięki wsparciu finansowemu i determinacji przedsiębiorców.
- 14.** Główne powody zamknięcia firmy to: sprawy rodzinne – konieczność opieki nad członkiem rodziny, pandemia, wysokie składki ZUS, brak zainteresowania klientów, otrzymanie atrakcyjnej oferty pracy na etat.
- 15.** Bariery utrudniające prowadzenie własnej firmy to głównie: pandemia, wysokie składki ZUS, „Nowy Ład” i zmiany z nim związane, inflacja, wojna w Ukrainie, brak płynności finansowej, biurokracja, nieodpowiednia (niewystarczająca) reklama.

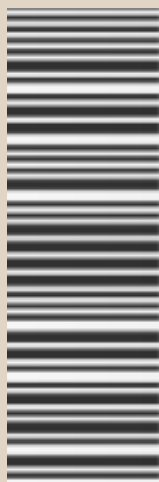
POWIATOWY URZĄD PRACY
W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM

NIEPRZECIĘTNI

DOTACJE NA OTWARCIE WŁASNEJ FIRMY PRYZNANE W LATACH 2018-2019

*Przedsiębiorcy
z nowatorskimi
pomysłami!*

*Poznaj
tajemnice
ich sukcesu!*

WYDANIE 1/2022

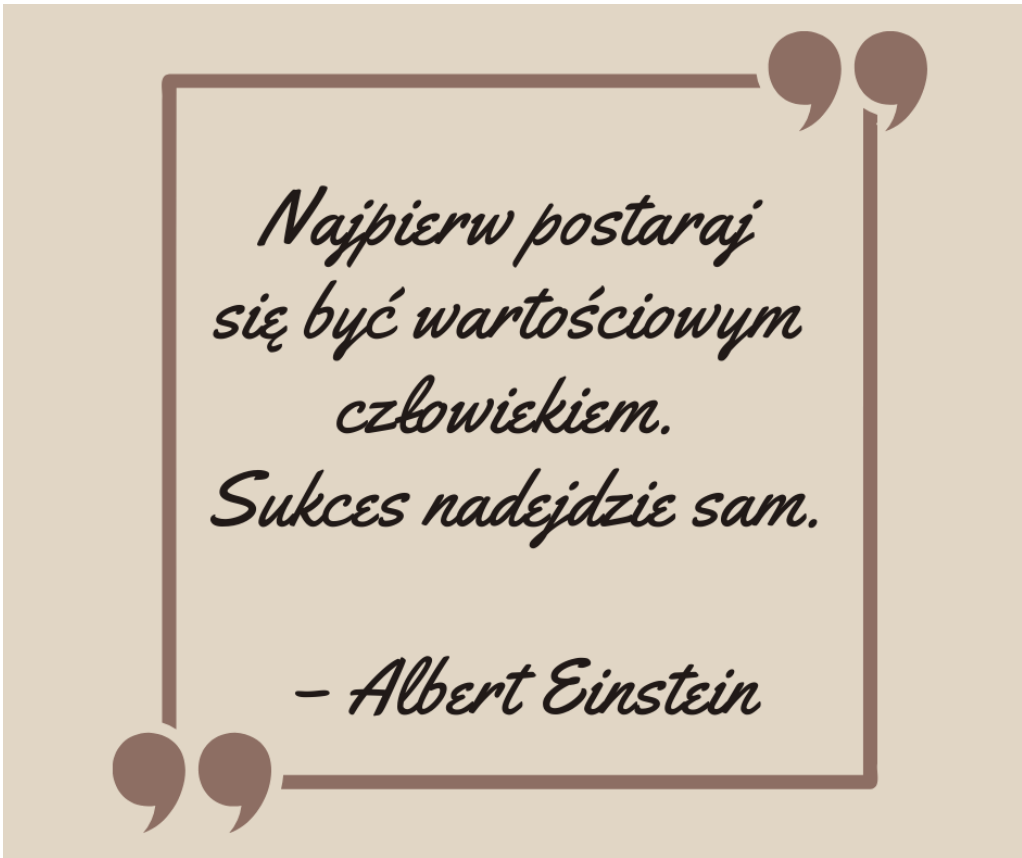
VI. NIEPRZECIĘTNI PRZEDSIĘBIORCY – HISTORIE SUKCESU

W naszym raporcie przedstawiamy *NIEPRZECIĘTNYCH* bohaterów, którzy wykazali się determinacją, wykorzystali szansę i zrealizowali swoje marzenia. Odnieśli sukces pomimo wielu przeciwności. Pandemia, sytuacja polityczna, oraz inne trudne doświadczenia popchnęły ich do działania, nie pozwolili podciąć sobie skrzydeł. *NIEPRZECIĘTNI* pokazali, że nie wolno się poddawać.

Własny biznes to marzenie wielu osób, jednak nie każdy dysponuje kapitałem, aby założyć firmę. Możliwość otrzymania dotacji na podjęcie działalności gospodarczej niewątpliwie ułatwia poruszanie się po rynku pracy, poszukiwanie własnej ścieżki zawodowej i podjęcie decyzji o założeniu własnej firmy.

NIEPRZECIĘTNI udowodnili, że sukces to bycie sobą, to umiejętność podejmowania decyzji, które są zgodne z wyznawanymi wartościami. Określili sukces jako bycie człowiekiem zintegrowanym, spójnym ze wszystkim co się mówi i robi, niczego nie udając i nikim nie próbując manipulować. To właśnie ich zgodność z samym sobą wywołuje najwyższą efektywność działania.

Mamy nadzieję, że historie naszych bohaterów będą inspiracją dla przyszłych przedsiębiorców i zachętą, by sięgać po dotacje i odważnie wkraczać na rynek.

*Najpierw postaraj
się być wartościowym
człowiekiem.
Sukces nadejdzie sam.*

- Albert Einstein

Aldona Socha
właścicielka kawiarni religijnej „Niebo” w mieście Pszów

Od samego początku łączyłam studia z pracą (zazwyczaj była to kawiarnia), by w każde wakacje móc spełnić jedno z moich podróżniczych marzeń, a praca po zajęciach pozwalała mi na ten cel zaoszczędzić. Tak też było zaraz po studiach, kiedy poszłam do pracy (księgarnia), żeby dołożyć do wymarzonej "podróży życia".

Po powrocie postanowiłam podjąć pracę na ukończonym kierunku: asystent i mediator rodziny, choć w sercu od dawna rodził się pomysł stworzenia własnej kawiarni. Przeczytałam artykuł o ludziach, którym się to udało i postanowiłam, że też spróbuję kolejny raz "zawalczyć" o marzenie. Wsparcie zarówno mentalne jak i działania na rzecz kawiarni – rodziny i przyjaciół w tym czasie było bezcenne, a możliwość otrzymania dotacji dodatkowo mnie motywowała, gdyż ilość planowanych kosztów rosła z każdym dniem.

Za otrzymaną dotację, która ku mojemu zaskoczeniu bardzo szybko została mi przyznana, kupiłam "serce" kawiarni czyli ekspres do kawy. Od 4 lat służy mi i moim pracownikom w codziennym jej przygotowywaniu. Dodatkowym atutem kawiarni jest też możliwość zakupu w niej książek. W tym miejscu łączą się doświadczenia mojej pracy kawiarniano-księgarskiej, co z perspektywy czasu bardzo doceniam.

Wraz z rozwojem firmy i możliwością zatrudnienia większej liczby pracowników mogłam spokojnie zacząć dodatkową pracę w ramach ukończonych studiów, którą mogę swobodnie pogodzić z pracą w kawiarni.

Cieszę się moją pracą, tym miejscem i zdobywanymi doświadczeniami. Zapach kawy i książek! Dla mnie połączenie idealne!

Moje marzenie stało się moją rzeczywistością, a powstanie tego miejsca cieszy nie tylko mnie, ale jak często mogę usłyszeć, także odwiedzających to miejsce gości i pracowników. To miejsce stało się swego rodzaju wizytówką miasta, w którym się znajduje. Jest także miejscem spotkań i świadkiem cudownych wydarzeń kulturalno – religijnych.

Jestem szczęśliwa, że to miejsce powstało i może karmić ciało i ducha przychodzących do niego osób.

*Aldona
Socha*

*"Niebo"
w mieście Pszów*

Grafika 1. Nieprzeciętni przedsiębiorcy – Aldona Socha

Monika Wnuk – psycholog, trener

Jestem psychologiem, trenerem umiejętności miękkich, a od 6.05.2019 szczęśliwym przedsiębiorcą. Prowadzę firmę szkoleniową „INFINITY”, która zajmuje się edukacją z zakresu psychologii i rozwoju osobistego. Moimi klientami są firmy, instytucje publiczne, szkoły, kluby sportowe. Szkolenia prowadzę zarówno w formie stacjonarnej w siedzibie klienta oraz w wersji online. Branżę szkoleniową w psychologii poznałam na 4 roku studiów i od tamtego momentu, zauroczona psychoedukacją, podjęłam decyzję, że jest to droga zawodowa, którą będę w swoim życiu podążać. Po ukończeniu studiów przez zaledwie 6 miesięcy pracowałam na etacie. Po tym czasie zdecydowałam, że chcę w pełni zaangażować się w prowadzenie szkoleń i otworzyłam własną firmę edukacyjną.

Świat jest jednak zmienny i nieprzewidywalny. Gdy wybuchła pandemia branża szkoleniowa mocno się załamała- wiele firm zawiesiło lub zamknęło swoją działalność. Był to trudny czas, który wymagał porzucenia dotychczasowych metod działania i wymuszał szybką naukę nowych umiejętności. Miesiąc po ogłoszeniu pierwszego lockdownu otrzymałam od mojego klienta biznesowego propozycję przeprowadzenia szkolenia na temat odporności psychicznej w jego firmie w formie online. Nie czułam się wystarczająco przygotowana. Kierując się jednak słowami A. Ashe'a „*Zaczynaj z tym co masz, tam gdzie jesteś*”, zrobiłam wszystko co mogłam, aby na ten moment dać jak największą jakość moich usług i przyjąłam zlecenie. Od tamtego czasu intensywnie rozwijałam i uczyłam się nowych umiejętności w zakresie zdalnych szkoleń, dostosowując się do wymagań obecnej sytuacji. Zmieniłam również swój model biznesowy. Swoje usługi – z powodzeniem – zaczęłam kierować do sportowców paraolimpijskich, których często obostrzenia nie dotyczyły. Te wszystkie działania pozwoliły mi rozwijać swoją firmę, nawet w trudnych warunkach.

Wierzę, że gotowość do porzucania starych nawyków, szybkie uczenie się nowych umiejętności a także elastyczność w działaniu, w dużym stopniu przyczyniają się do sukcesu w biznesie. Z pełnym przekonaniem mogę powiedzieć, że praca jest moją pasją i dostarcza mi wiele radości oraz satysfakcji. Pomimo trudnych momentów, które wyobrażam sobie, doświadcza każdy przedsiębiorca, nie żałuję decyzji o samozatrudnieniu. Sukces, który osiągnęłam nie był wynikiem jedynie mojego zaangażowania, odwagi, wytrwałości oraz pasji. Niezwykle ważne jest, jakimi ludźmi otaczamy się na co dzień. Jestem bardzo wdzięczna moim bliskim- szczególnie mężowi, który zawsze dodawał mi skrzydeł i wierzył w moje możliwości. Nie byłabym

również w tym miejscu bez pomocy moich mentorów, współpracowników, klientów i partnerów biznesowych.

Monika Wnuk

Insytut Rozwoju INFINITY

*"Mount Everest, pokonałeś nas.
Ale ja wrócę. I ja pokonam ciebie.
Ponieważ ty już nie możesz urosnąć,
a ja mogę."*

Edmund Hillary.

Grafika 2. Nieprzeciętni przedsiębiorcy – Monika Wnuk

Miłosz Nosiadek – artysta malarz, skrzypek

Skończyłem Wydział Architektury na Politechnice Śląskiej w Gliwicach i od wielu lat planowałem zostać architektem, przejąć rodzinną firmę z tradycjami i żyć z architektury. Gdy po studiach przyszedł czas na decyzję, postanowiłem nie zatrudniać się u nikogo, ale założyć własną działalność gospodarczą. Zdecydowałem się na to by mieć wolność w gospodarowaniu własnym czasem - okazjonalnie grałem koncerty na skrzypcach i potrzebowałem w związku z tym być elastycznym. W 2018 roku urząd pracy bardzo pomógł mi stanąć na nogi w pierwszych chwilach mojego samozatrudnienia, jednakże ciągle wahałem się czy iść za głosem rozsądku i prowadzić biuro architektoniczne, czy jednak iść za wewnętrznym głosem i żyć z mojej pasji, czyli z malarstwa.

W 2018 roku pamiętam, że pomodliłem się: "Panie Boże, ja prosty chłop jestem, weź mi pokaż, co mam robić w życiu. Ale tak, bym to zrozumiał". Odpowiedź miała przyjść dosłownie na dniach. Owego czasu, dostałem się jako reprezentant Polski na festiwal malarstwa akwarelowego w Fabriano, we Włoszech, gdzie od wieków produkuje się papier akwarelowy. Historia była długa, ciekawa, a co najważniejsze, za co Bogu dziękuję, zaskakująca! Jadąc na festiwal w Fabriano, po drodze wstąpiłem niejako bezprawnie na wcześniejszy, mniejszy festiwal w Urbino, mieście Raffaella Santiago. Polacy na niego się nie dostali. Jednak przyszedłem jako nic nie znaczący malarz z Polski, a wyjeżdżałem z tego festiwalu jako przyszły lider Polaków w kolejnych latach na festiwalu w Urbino. To był dla mnie zaszczyt, że mogłem uczestniczyć w tym festiwalu!

Zaraz potem pojechałem, już oficjalnie, na wcześniej wspomniany festiwal w Fabriano. Mój dobry kumpel powiedział, że mam tam robić pozytywny szum, to może mnie zauważą i po kilku latach zaproponują mi robić prestiżowy pokaz malarstwa. Jakie było moje zdziwienie, gdy okazało się, że już za pierwszym razem będzie mi dane zrobić tzw. "demo"! Główna organizatorka, Anna, powiedziała do mojego znajomego: "Jeden z malarzy, którzy mieli robić pokaz zachorował i nie może malować. Nie znasz kogoś dobrego?" – po czym popatrzyła na mnie, przechodzącego obok i powiedziała do mnie: "Ty ponoć dobrze malujesz! Chcesz zrobić demo?" Tak więc spośród 1450 malarzy z całego świata, dołączyłem do grona 40-stu którzy mieli zaszczyt zrobić pokaz swoich umiejętności.

Po tych wydarzeniach było we mnie tylko jedno zdanie: "Aha, Panie Boże... już czuję. Dziękuję Ci!" Tak więc poszedłem za głosem serca i zostałem malarzem. Bogu

dzięki, kolejne tego typu wydarzenia dalej potwierdzały mi, że było warto założyć własną firmę, zaufać, że gdy robi się coś z serca, coś dobrego, do czego ma się talent od Boga i co służy ludziom – to warto zaryzykować i pójść za marzeniami. Dziękuję również Urzędowi Pracy za wsparcie na początkach tej szalonej artystycznej drogi. Jeżeli myślicie o tym, czy warto czasami odważyć się i zaryzykować, to powiem Wam jedno: gdy nie spróbujecie, nie dowiecie się. Zaufajcie, że się uda. Alleluja i do przodu!

Miłosz Nosiadek

artysta, malarz, skrzypek

*Dziękuję Urzędowi Pracy za
wsparcie na początkach tej szalonej
artystycznej drogi. Jeżeli myślicie o
tym czy warto czasami odważyć się
i zaryzykować, to powiem Wam
jedno.*

*Gdy nie spróbujecie, nie dowiecie
się. Zaufajcie, że się uda.
Alleluja i do przodu!*

Grafika 3. Nieprzeciętni przedsiębiorcy – Miłosz Nosiadek

Maria Waler
Właścicielka salonu kosmetycznego „Mariebelle”

Z branżą beauty jestem związana od ponad siedemnastu lat. Po ukończeniu szkoły o tym profilu i zdobyciu odpowiednich kwalifikacji zawodowych, rozpoczęłam swoją karierę zawodową w salonach kosmetycznych. Rodzina i znajomi przekonywali mnie, abym spróbowała otworzyć własny salon kosmetyczny. Ale wtedy nie byłam jeszcze na to gotowa. Pod koniec urlopu macierzyńskiego postanowiłam, że spróbuję sił i otworzę swój biznes.

Decyzja nie była łatwa, ponieważ brakowało mi środków finansowych. Zarejestrowałam się w Powiatowym Urzędzie Pracy, i tam dowiedziałam się o możliwości pozyskania pieniędzy na założenie własnej firmy. Udało mi się otrzymać wsparcie finansowe. Pieniądze mogłam przeznaczyć na zakup sprzętu i wyposażenia gabinetu. Salon kosmetyczny otworzyłam w styczniu 2019r. Od tamtej pory ciągle podnoszę kwalifikacje, staram się sprostać wyzwaniom rynku i podnosić jakość usług.

Własny biznes wiąże się z większym nakładem czasu pracy, ale daje mi ogromną satysfakcję i chęć do dalszego rozwoju. Gdyby nie wsparcie finansowe, z całą pewnością nie udało by mi się otworzyć własnej firmy. Każdemu kto posiada taką możliwość, serdecznie polecam skorzystanie z projektu.

Maria Waler

Salon kosmetyczny "Mariebelle" w Pszowie

Grafika 4. Nieprzeciętni przedsiębiorcy – Maria Waler

Mateusz Kojzar – filmowiec z wyboru

Szkoła średnia to okres, podczas którego w człowieku kształtuje się wiele zainteresowań i pasji. Nie inaczej było u mnie. To właśnie jako nastolatek poczułem więź łączącą mnie ze światem filmów. Wtedy pojawiły się moje pierwsze amatorskie produkcje. Jednak kończąc liceum, tworzenie materiałów wideo traktowałem jako zajęcie dodatkowe, a nie pomysł na życie. Następnie studiując i podejmując pracę, zaobserwowałem wzrost zapotrzebowania na usługi, którymi zajmowałem się hobbystycznie. Zauważyłem możliwość zarabiania na zajęciach, które sprawiają mi radość i satysfakcję. Wystąpiłem w kilku produkcjach telewizyjnych jako statysta, co dało mi cenne doświadczenia, inną perspektywę, ciekawe znajomości. Dowiedziałem się o możliwościach dofinansowania z urzędu pracy. Szybko zacząłem łączyć kropki. Z dnia na dzień podjąłem decyzję, reszta potoczyła się szybko. Skorzystałem z doradztwa w Wodzisławskim Inkubatorze Przedsiębiorczości, ukończyłem kurs wideofilmowania i montażu, złożyłem wnioski o dofinansowanie do Powiatowego Urzędu Pracy, a także zgłosiłem się do konkursu o lokal na start w Urzędzie Miasta w Wodzisławiu Śląskim. Wszystkie te działania okazały się nieocenioną pomocą podczas zakładania działalności gospodarczej, w szczególności dofinansowanie z urzędu pracy, które pozwoliło mi zakupić profesjonalny sprzęt. W branży, w której działam, jakość sprzętu to absolutna podstawa.

Zajmuję się tworzeniem wszelkiego rodzaju filmów: spotów reklamowych, relacji z wydarzeń, nagrań z drona, różnych materiałów na social media. Ta praca pozwoliła mi poznać wiele interesujących ludzi, odbyć wartościowe podróże, stworzyć autorskie projekty, przeżyć parę przygód. Najważniejszym walorem było poznanie zalet i wad pracy na własny rachunek. Doświadczenie tego, co znaczy zarządzanie własnym czasem i świadomość, że nagrywanie filmów i montaż to tylko jeden z wielu aspektów pracy w charakterze freelancera.

Nie uważam, że założenie własnej firmy to wielkie ryzyko. Dla mnie osobiście większym ryzykiem jest wykonywanie tej samej czynności i zamykanie się na nowe możliwości. Czasem ludzie lubią swoją pracę etatową i czerpią z niej przyjemność. Nie czują własnej firmy, więc nie widzą powodu aby to zmieniali na siłę. Istnieje także pośrednia wersja - hybrydowa, czyli łączenie własnej działalności z pracą etatową. Jest wiele opcji, kluczowe to żyć w zgodzie z samym sobą.

Mateusz Kojzar

Filmowiec z wyboru

Nie uważam, że założenie własnej firmy to wielkie ryzyko. Dla mnie osobiście większym ryzykiem jest wykonywanie tej samej czynności i zamykanie się na nowe możliwości.

Kluczowe to żyć w zgodzie z samym sobą.

Grafika 5. Nieprzeciętni przedsiębiorcy – Mateusz Kojzar

VII. PODSUMOWANIE

Jednoosobowa działalność gospodarcza jest z pewnością dużym wyzwaniem dla każdego przedsiębiorcy. Ceną za niezależność jest ponoszenie ryzyka gospodarczego, wykazanie się odwagą przy podejmowaniu decyzji w firmie. Już od początku przedsiębiorca musi wykazać się wiedzą z zakresu zasad prowadzenia działalności gospodarczej. Potrzebna jest intuicja, aby odkryć nisze rynkowe, ominąć konkurencję, zaproponować klientowi nowe usługi, w razie potrzeby zmienić kanały dystrybucji itp.

Mimo tych wyzwań stojących przed przedsiębiorcami, trzeba zauważyć, że w skali ogólnopolskiej liczba jednoosobowych podmiotów wzrasta. Wykazuje to bilans aktywności firm w rejestrze CEIDG. Według stanu na 1 stycznia 2022 r. istnieje 2,58 mln aktywnych przedsiębiorstw. Jest to o około 57 tys. więcej niż rok wcześniej.

W każdym człowieku istnieje potencjał, zdolności, a także życiowa mądrość i doświadczenie. Trzeba je tylko umiejętnie odnaleźć i ująć w ramy *biznes planu*. Samo założenie firmy, czyli załatwienie formalności w urzędach to nie wszystko, trzeba jeszcze efektywnie działać i w miarę możliwości się rozwijać. Nie ma tu jednak gotowych rozwiązań, a drogi i kierunki działań przedsiębiorców są często unikalne. Praktyka pozostaje najlepszym sprawdzianem w biznesie.

Z perspektywy urzędu pracy – aktywizacja osób przedsiębiorczych poprzez ich wsparcie kapitałowe jest rzeczą optymalną, co w pełni potwierdziły badania lat 2018-2019.

Bibliografia:

1. Szapiro T. *Co decyduje o decyzji*, Warszawa 1993.
2. Wierzbicki A. *Teoria i praktyka wspomagania decyzji*, Warszawa 2018.
3. Kolenda E. *Poradnik dla osób poszukujących pracy .Własna firma krok po kroku*, Łódź 2009
4. Encyklopedia Biznesu, Fundacja Innowacja, Warszawa 1995
5. www.businessinsider.com.pl. *Masowe zawieszenie firm w grudniu. Eksperti wskazują na efekt Polskiego Ładu*, styczeń 2022 r.

Spis wykresów:

- Wykres 1. Powody podejmowania własnej działalności gospodarczej
- Wykres 2. Podział dotowanych działalności ze względu na profil
- Wykres 3. Procent inwestycji, jaki stanowiła otrzymana dotacja
- Wykres 4. Podział osób otrzymujących dotacje na podjęcie działalności gospodarczej ze względu na wiek
- Wykres 5. Podział badanych ze względu na wykształcenie
- Wykres 6. Status działalności gospodarczej – czy nadal jest prowadzona?
- Wykres 7. Okres prowadzenia działalności gospodarczej
- Wykres 8. Powody zamknięcia lub zawieszenia firmy
- Wykres 9. Trudności przed i po otwarciu działalności gospodarczej
- Wykres 10. Potencjalne bariery przedsiębiorczości w Polsce ze względu na ich uciążliwość w prowadzeniu działalności gospodarczej
- Wykres 11. Liczba zatrudnionych pracowników
- Wykres 12. Planowany wzrost zatrudnienia

Spis tabel:

- Tabela 1. Struktura wiekowa przedsiębiorców
- Tabela 2. Zestawienie cech sprzyjających i utrudniających działania przedsiębiorcze
- Tabela 3. Status działalności gospodarczej – czy nadal jest prowadzona?

Spis infografik:

- Infografika 1. Maksymalna wysokość dotacji w poszczególnych latach
- Infografika 2. Liczba i wartość przyznanych dotacji przez Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim w latach 2018-2019
- Infografika 3. Źródła finansowania dotacji na podjęcie działalności gospodarczej
- Infografika 4. Podział badanych według płci
- Infografika 5. Czynniki determinujące sukces firmy na rynku
- Infografika 6. Likwidacje firm z podziałem na branże
- Infografika 7. Czas prowadzenia działalności gospodarczej w firmach zlikwidowanych
- Infografika 8. Zgłaszany wzrost przychodów w dobie pandemii

Spis grafik – Nieprzeciętni przedsiębiorcy:

- Grafika 1. Aldona Socha
- Grafika 2. Monika Wnuk
- Grafika 3. Miłosz Nosiadek
- Grafika 4. Maria Waler
- Grafika 5. Mateusz Kojzar

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM**

www.pup-wodzislaw.pl
sekretariat@pup-wodzislaw.pl

@pup.wodzislaw

@pupwodzislaw